

PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGUA

PRIMERA SESSIÓ DE PARTICIPACIÓ I DEBAT

GARANTIA D'ABASTAMENT

29 de juny de 2021

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ

CONDICIONANTS

DIAGNOSI

En què gastem l'aigua a l'àrea metropolitana?

D'on prové aquesta aigua?

Quines relacions establím entre les demandes i els recursos?

PRINCIPALS REPTES

INTRODUCCIÓ

INTRODUCCIÓ DEL MÓN A L'ÀREA METROPOLITANA ELEMENTS DE PLANIFICACIÓ

PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA

La importància de ser un agent actiu

EUROPA (CE)

Directiva Marc de l'Aigua (DMA)

Nou marc de protecció de les aigües per assolir el bon estat ecològic dels sistemes aquàtics superficials i el bon estat químic i quantitatiu de les masses d'aigua subterrània.

Com agent actiu:

- Analitza per a cada demarcació l'estat sobre els diferents tipus de masses d'aigua.
- Analitza les pressions i els seus impactes, i identifica les problemàtiques.
- Analitza econòmicament els serveis relacionats amb l'aigua i el cicle integral de l'aigua.

ESPANYA (Estat)

Plan Hidrológico Nacional (PHN)

Regula i coordina les accions necessàries per a la gestió de l'aigua com a recurs.

Com agent actiu:

- Vetlla pel bon estat del domini públic hidràulic.
- Gestiona l'oferta d'aigua i satisfà les demandes actuals i futures.
- Coordina els Plans Hidrològics de Conca.

CATALUNYA (ACA)

Pla de Gestió del Districte de Conca Fluvial de Catalunya 2016-2021 (PGDCFC)

Determina les accions i les mesures necessàries per a desenvolupar els objectius de la planificació hidrològica del districte de conca fluvial de Catalunya.

Com agent actiu:

- S'encarrega de la planificació i gestió de l'aigua segons els principis bàsics de la DMA.
- Garanteix l'abastament, la disponibilitat d'aigua i la seva qualitat en origen.
- Garanteix el sanejament de les aigües residuals.
- Protegeix i conserva les masses d'aigua i els ecosistemes associats.

ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA (AMB)

Pla Director Estratègic del cicle integral de l'Aigua (PDECIA)

Dóna una integral del Cicle Integral de l'Aigua en el territori metropolità per a fer-lo més sostenible, eficient i resiliència.

Com agent actiu:

- Ha de permetre coordinar/establir **sinèrgies entre els plans i actuacions** que es facin en l'àmbit metropolità a diferents escales (municipals, metropolitanes, regionals...)
- Ha de servir per a representar els **interessos metropolitans de l'aigua front altres agents** (estatals, autonòmics, sectorials, privats...)

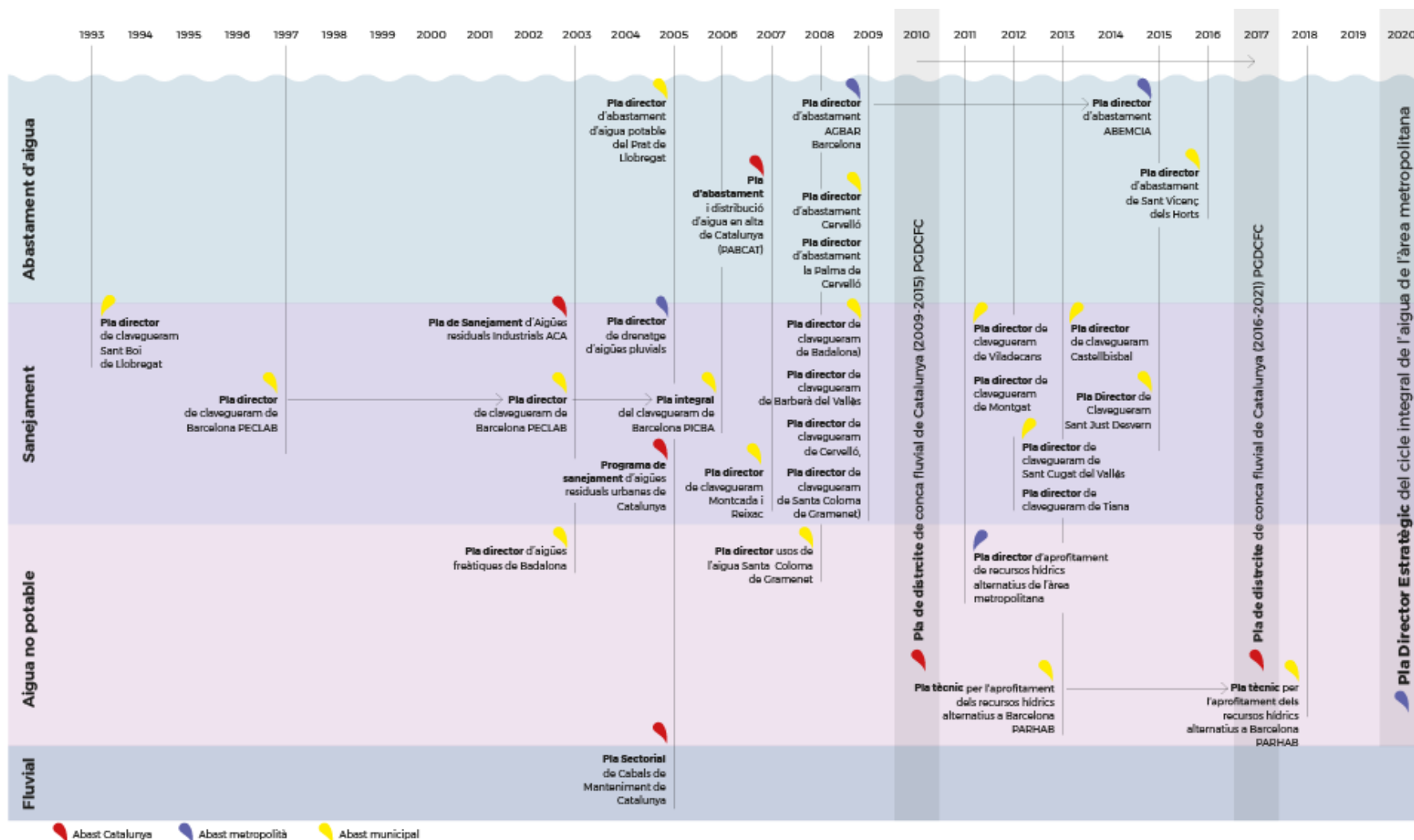
Ha de ser un **referent** a nivell del cicle integral de l'aigua en l'àmbit metropolità.

INTRODUCCIÓ

PLANIFICACIÓ PER SISTEMES

ELEMENTS DE PLANIFICACIÓ

INTRODUCCIÓ LES EXPECTATIVES I L'ENCAIX DEL PLA

Introducció, objectius, àmbit i antecedents
El cicle de l'aigua a l'AMB

Sistema d'Abastament.

Anàlisi de cada sistema (15)
Fonts de subministrament
Demandes
Caracterització
Diagnosi del funcionament
Milliores

Sistema de sanejament i drenatge

Anàlisi de cada sistema (7)
Demandes
Caracterització de la xarxa
Diagnosi del funcionament
Milliores

Centrat en la infraestructura

Governança

Demandes d'aigua a l'AMB

Domèstiques
No domèstiques
Municipals
Agrícoles
Mediambientals

Recursos primaris

La pluja
Els rius (Llobregat, Besòs i Ter)
Aqüífers (Llobregat, Besòs, Pla de Barcelona...)
Aigua Regenerada
Mar

Sistemes del cicle integral

Sistema d'aigua potable
Sistema de sanejament en alta
Sistema d'aigua no potable
Despesa energètica

Garantia d'abastament

Diagnosi-Problemàtiques

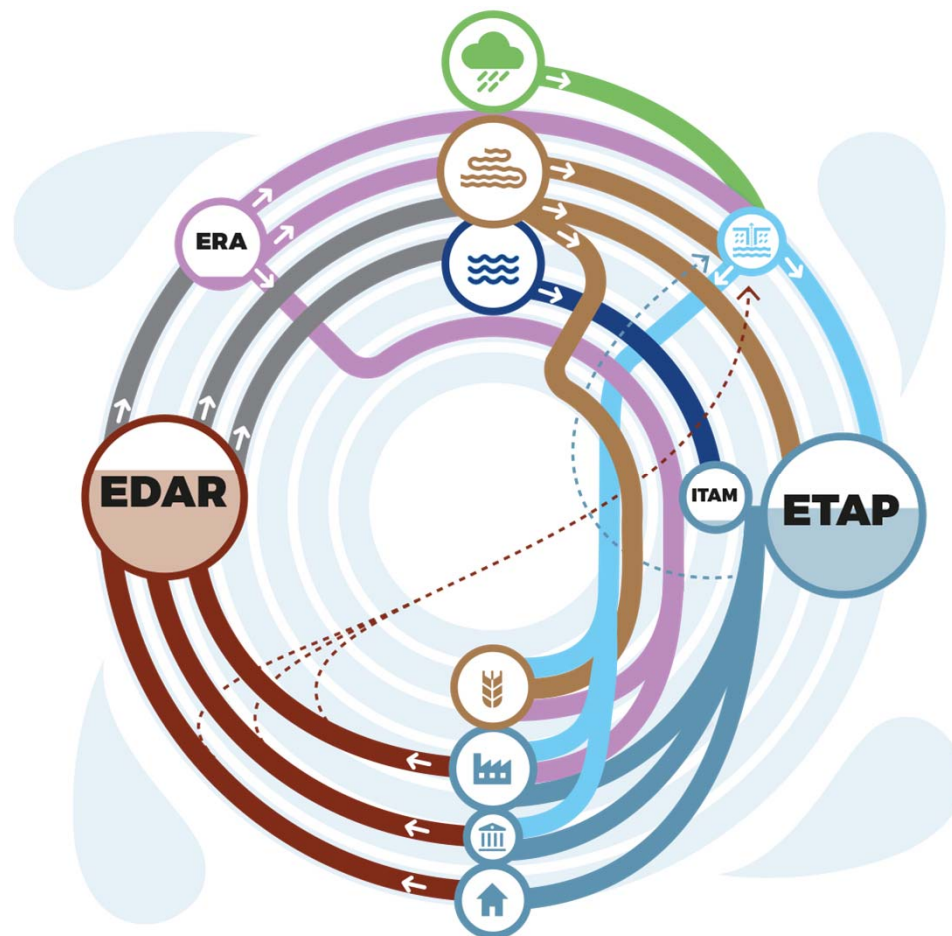
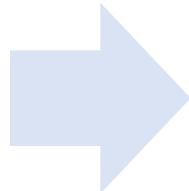
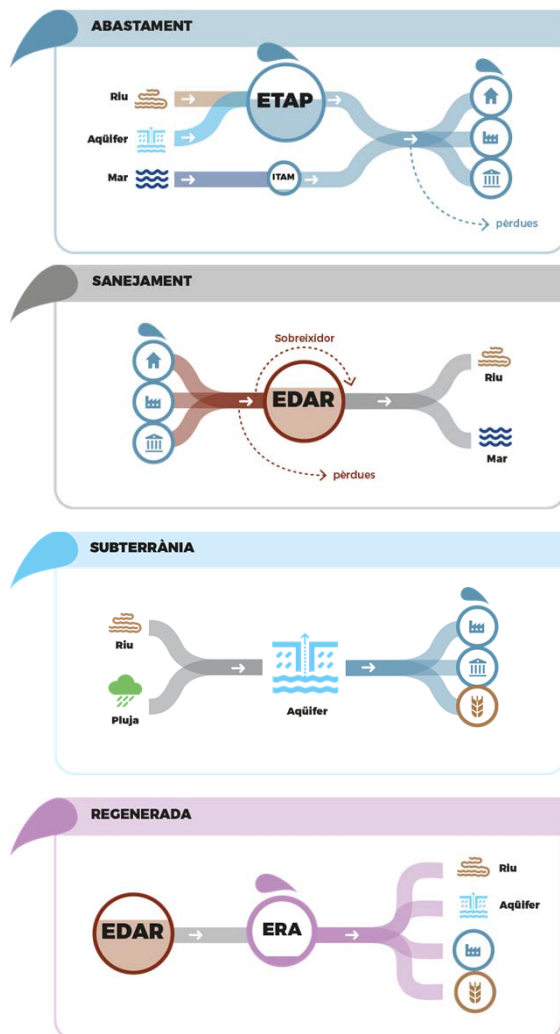
Mesures i Propostes

Centrat en el recurs

INTRODUCCIÓ VERS UNA GESTIÓ INTEGRAL

Els objectius del Pla

Assegurar el subministrament d'aigua al territori metropolità en quantitat i qualitat

- Tractar el Cicle Integral de l'Aigua de l'àrea metropolitana d'una manera integral i transversal.
- Millorar la governança (coordinació entre agents).
- Millorar la seva gestió.
- Optimitzar els recursos disponibles.
- Fomentar l'aprofitament del recursos locals.
- Millorar la qualitat en totes les parts del cicle.
- Reduir l'impacte ambiental.
- Promoure la participació i transparència.

A large, abstract graphic on the left side of the page, consisting of several overlapping, curved, blue and purple shapes that resemble stylized water droplets or waves.

CONDICIONANTS

Per a l'any 2050 es preveu una reducció dels recursos hídrics.

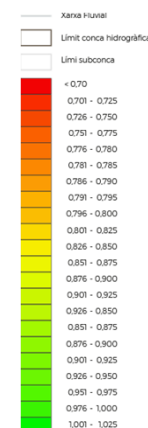
- Reducció del 12% dels **recursos superficials** de les conques del Ter i Llobregat.
- Reducció del 9% dels **recursos subterranis** de la conca del Llobregat, Besòs i aquífers locals.

La temperatura incrementa, amb dies i nits més caloroses

A l'àrea metropolitana es preveu, a finals del segle XXI:

- L'augment de la temperatura mitjana (entre 1,5 i 4°C), amb estacions menys marcades.
- Índexs de calor diürns i nocturns més elevats.

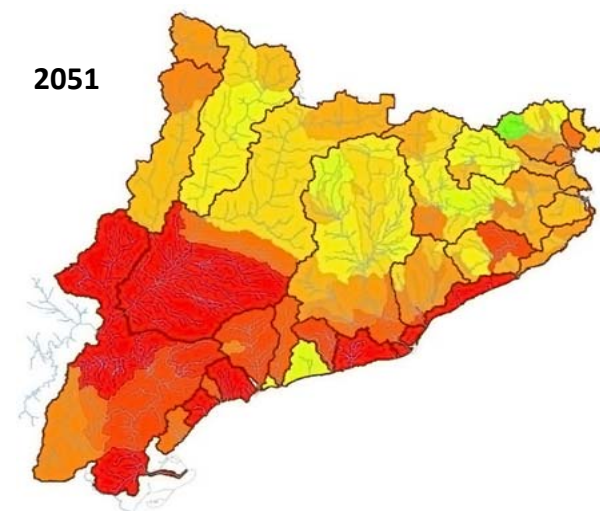
S'intensificaran els períodes de sequera

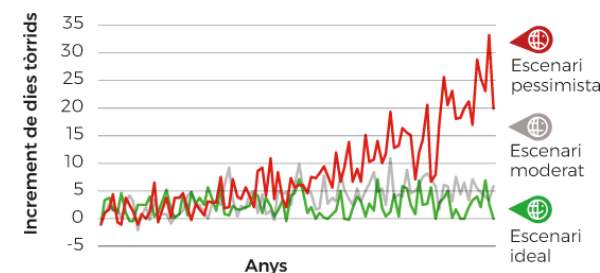
Distribució territorial de la relació dels recursos hídrics respecte als valors actuals

Font: Efectes del canvi climàtic en el cicle de l'aigua a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

2051

Dies i nits tòrrides (evolució fins a finals de segle).
Font: Escenaris climàtics regionalitzats a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (Projecte ESAMB).
AMB, SMC i BR. 2016.

CONDICIONANTS
FACTORS EXTERNS
LA TAULA DEL TER

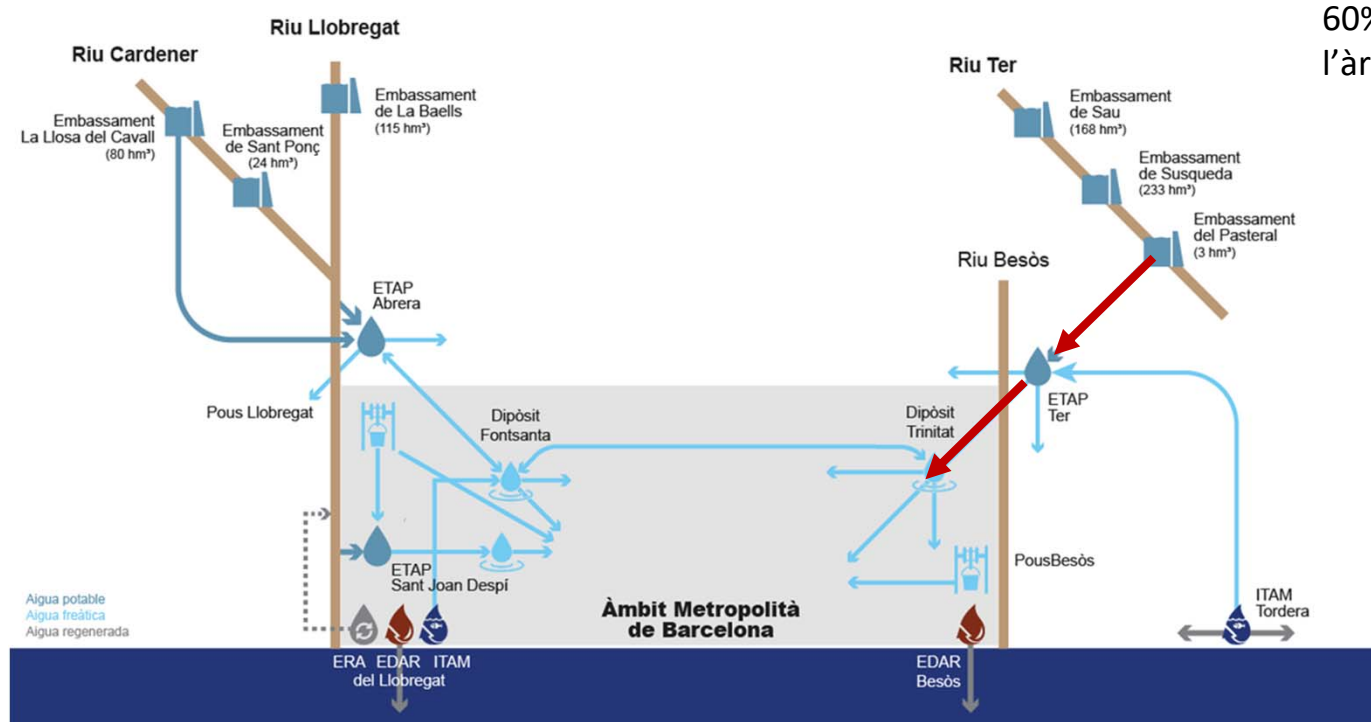

**PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA**

Es redueixen progressivament els cabals a desviar des del Pasteral cap a Cardedeu fins als 90 hm³.

A partir de 2028 no podran arribar més de **54 hm³** del Ter cap a l'àrea metropolitana de Barcelona

Fase	Període	Volum total màxim	Mitjana plurianual	Volum màxim anual
I	2018-2022	700 hm ³	140 hm ³ /any	166 hm ³ /any
II	2023-2027	450 hm ³	90 hm ³ /any	-
III	Des de 2028	-	-	90 hm ³ /any

60% es deriva cap a
l'àrea metropolitana

54 hm³/any

CONDICIONANTS
FACTORS INTERNS
LES TRANSFORMACIONS TERRITORIALS

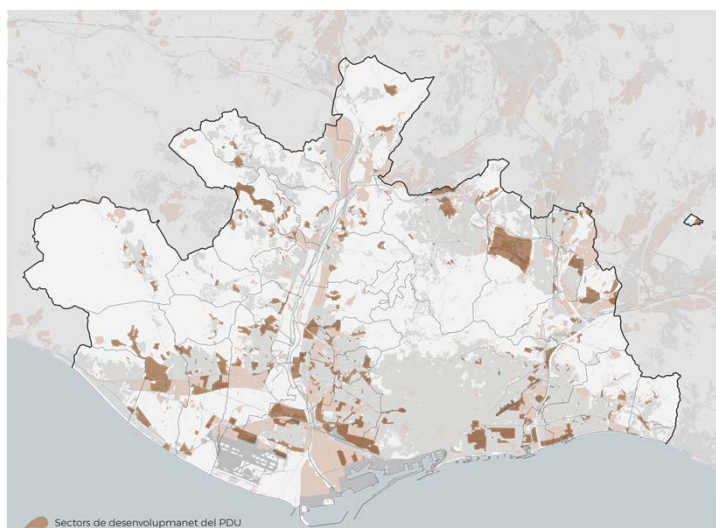
Un espai que s'ha transformat i té nous requeriments hídrics

Més del 50 % de l'àrea metropolitana de Barcelona ha patit transformacions

Un espai amb noves hectàrees de sectors en desenvolupament

- 426 nous desenvolupaments.
- 44 ha de nova superfície a urbanitzar.
- 10 ha noves de zones verdes.

79 %
Disminució
sòl agrícola

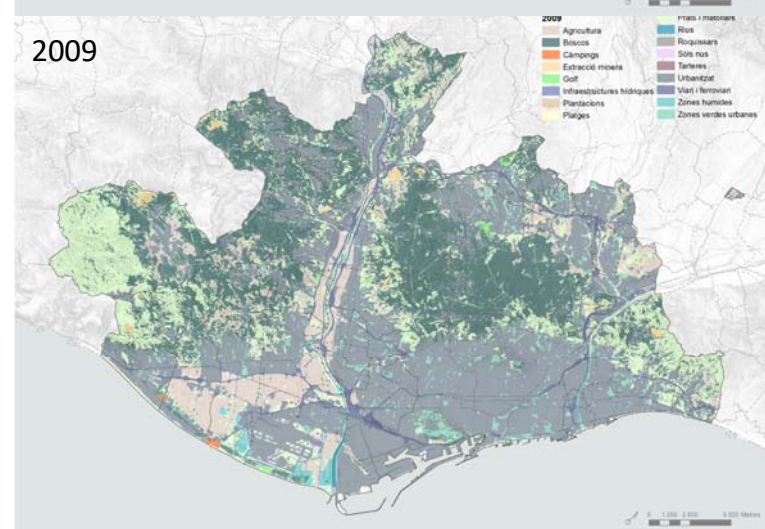
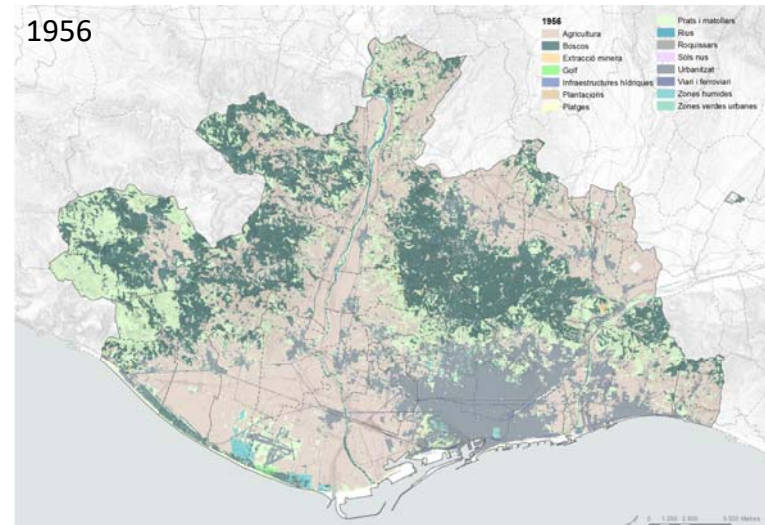
28 %
Increment
sòl forestal

60 %
Increment
sòl urbà

11 %
Increment
zones verdes

CONDICIONANTS
FACTORS INTERNS
INCREMENT DE POBLACIÓ

PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA

86%

Augment de la població

1.756.505

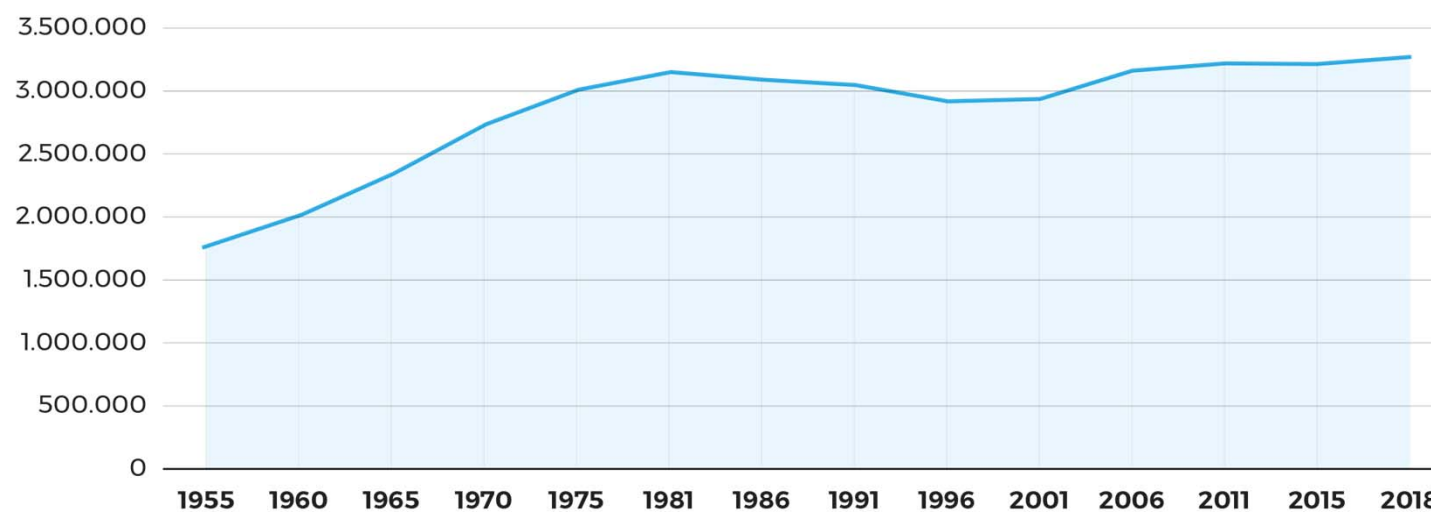
persones l'any 1955

3.260.268

persones l'any 2018

Evolució de la població
de l'àrea metropolitana de Barcelona

CONDICIONANTS

FACTORS INTERNS

CABALS DE MANTENIMENT DELS RIUS

PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA

Cabal de manteniment: règim de cabals mínim que cal garantir a les lleres al llarg del temps sempre que es donin de manera natural.

Actualment s'apliquen (excepte en cas de sequera) els cabals de manteniment definits en el Pla de Gestió del Districte de Conca Fluvial de Catalunya amb l'objectiu d'aplicar progressivament els del Pla Sectorial de Cabals de Manteniment (2005).

Situació actual PGDCFC

Situació futura (2050) PSCM

Situació en sequera (aprovat 2020) PES Situació alerta

Riu Llobregat¹

81 hm³/any

136 hm³/any

36 hm³/any

Riu Besòs²

14 hm³/any

23 hm³/any

-- hm³/any

¹ Valors mensuals projectats a tot un any a l'alçada de Sant Joan Despí

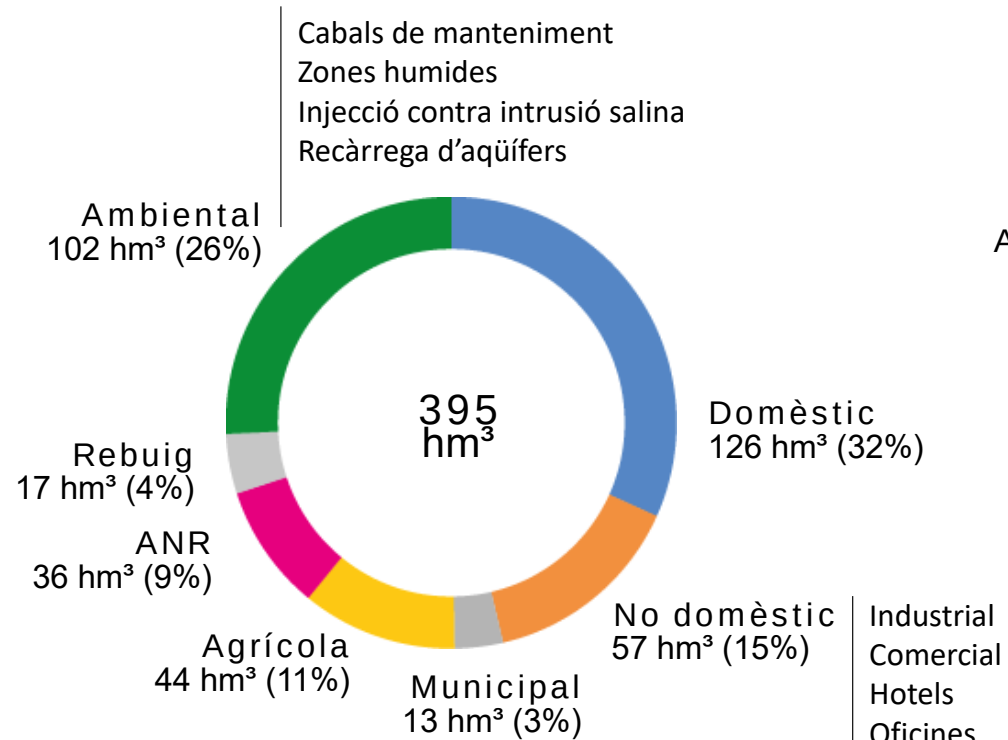
² Valors mensuals projectats a tot un any a l'alçada de Santa Coloma de Gramenet

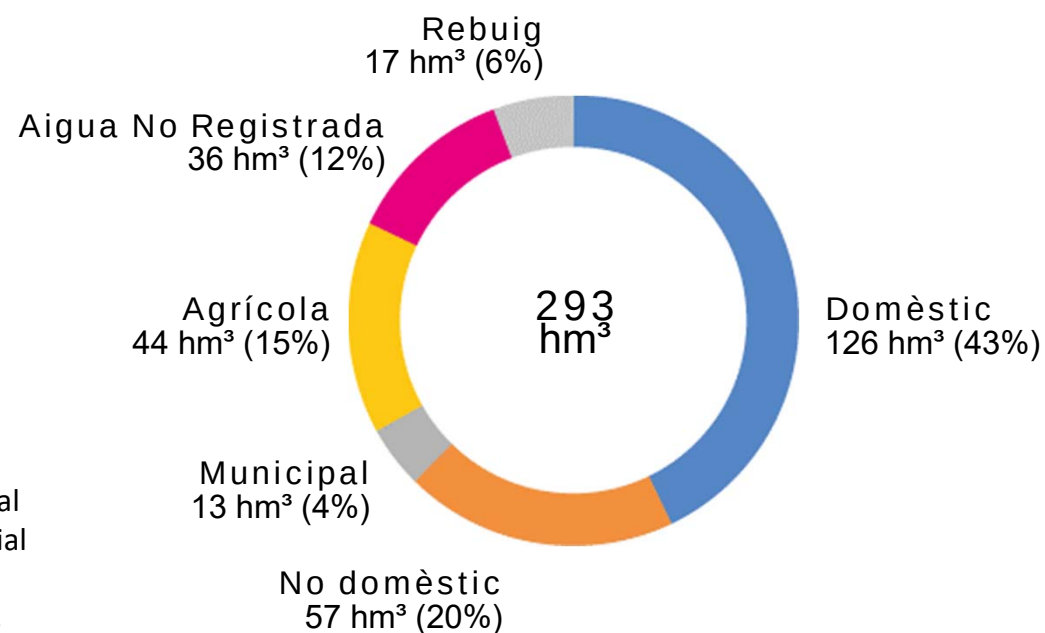
En què gastem l'aigua
dins l'àrea metropolitana?

DIAGNOSI
DEMANDES
Distribució actual

Per a totes les demandes
(consumptives i ambientals)

Només usos consumptius

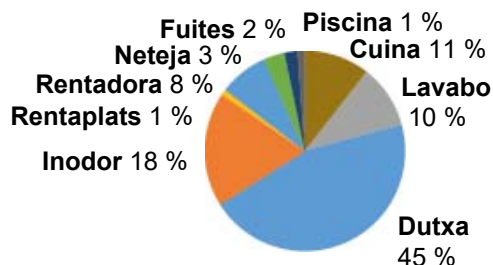
DIAGNOSI DEMANDES

DOMÈSTIQUES. Distribució d'usos segons el tipus d'habitatge

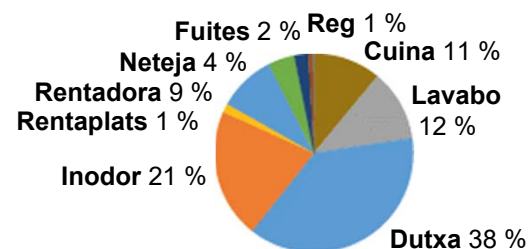

PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA

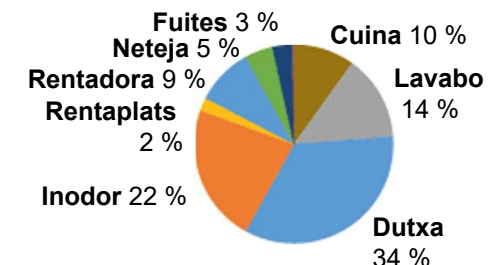
Teixits compactes

34%

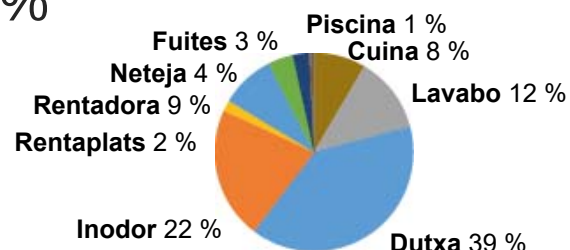

35%

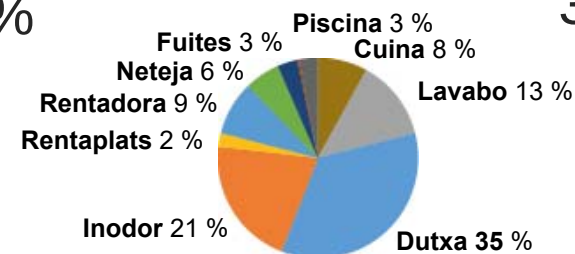

3%

Teixits de blocs

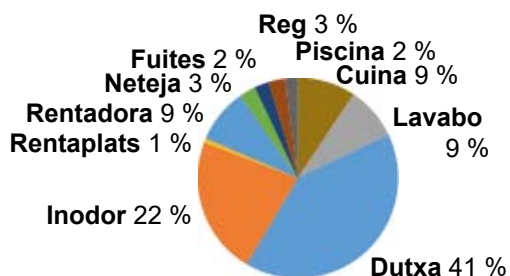

13%

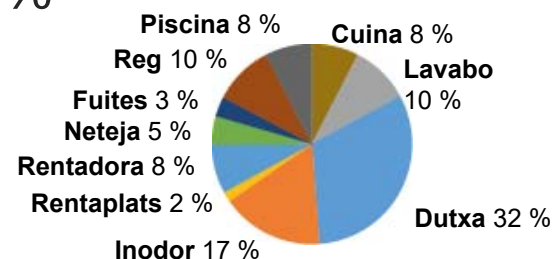

3%

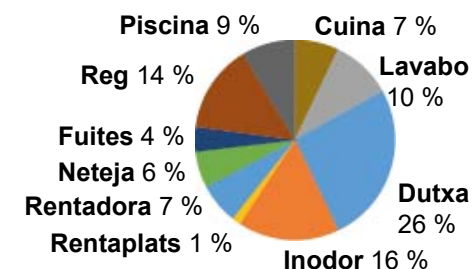
Teixits unifamiliars

2%

4%

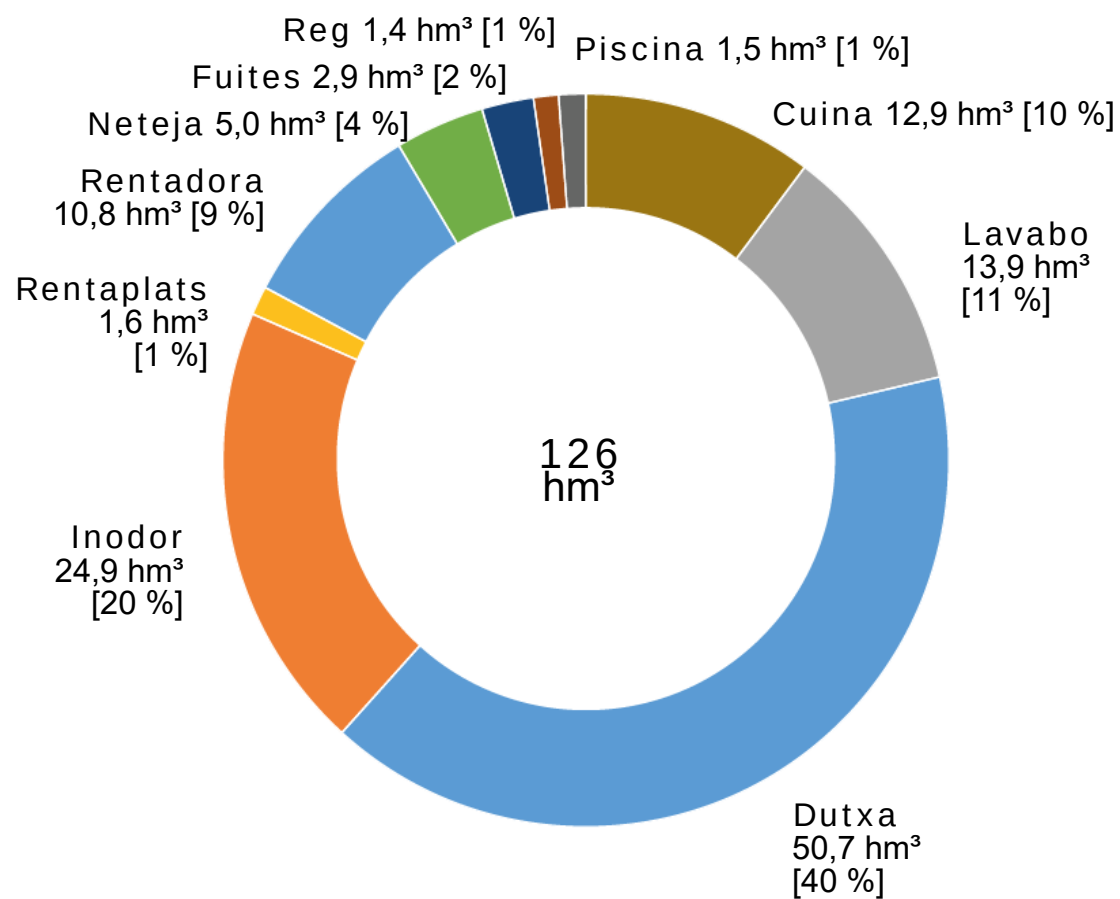

7%

DIAGNOSI
DEMANDES
DOMÈSTIQUES. Distribució d'usos als habitatges

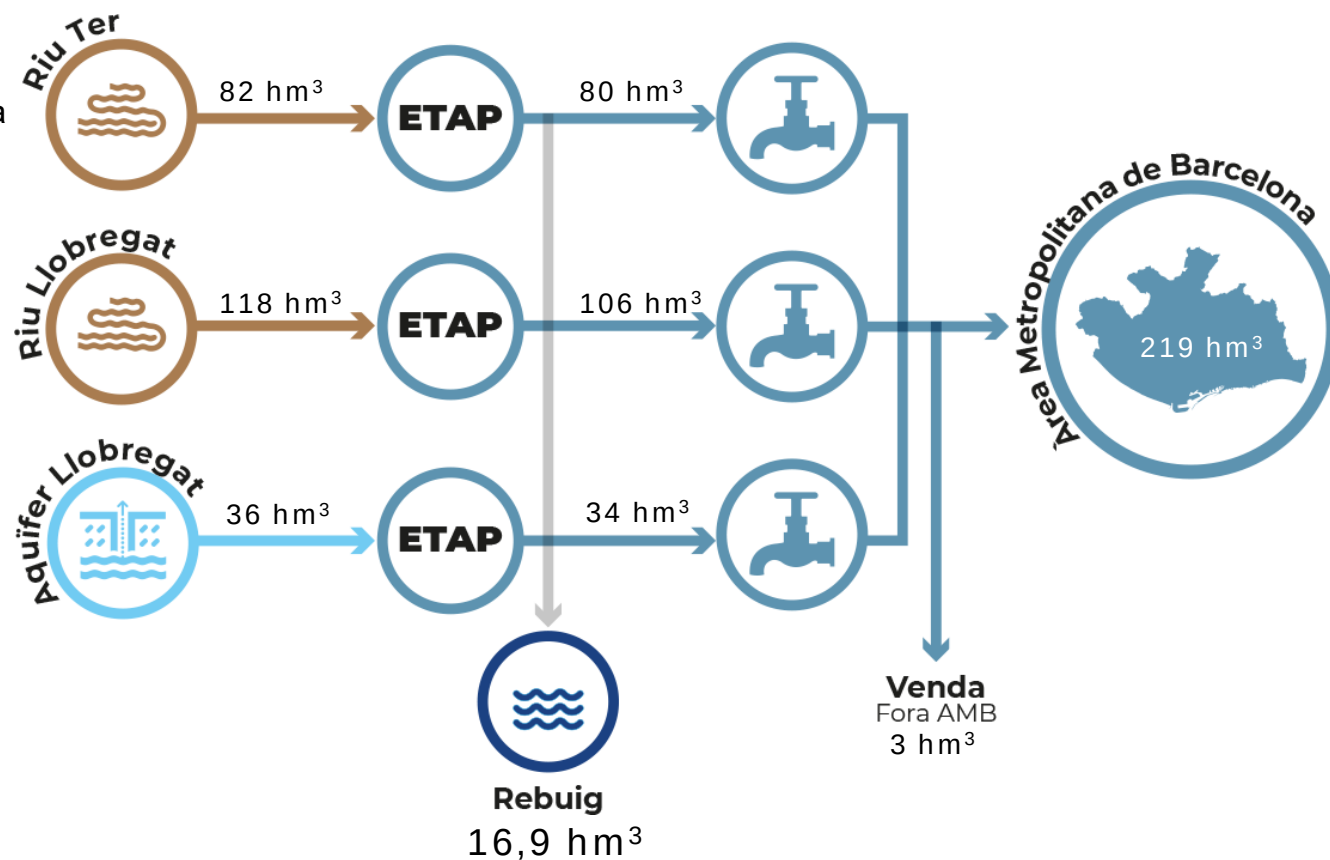
**Corresponen al 43% dels
usos consumptius.**

Si no millorem la qualitat de l'aigua en origen necessitarem més aigua.

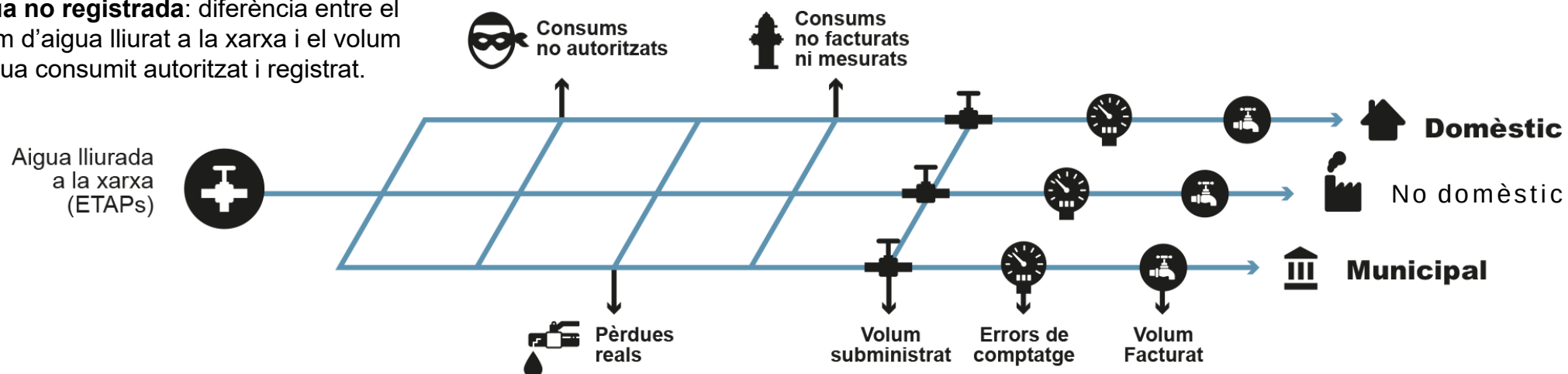
- El 7% de l'aigua que es capta NO es transforma en aigua potable.
- A major qualitat d'aigua en origen major aprofitament del recurs.
- Els recursos del Llobregat suposen el 63% de les aportacions a l'àrea metropolitana, però generen el 89% del rebuig.

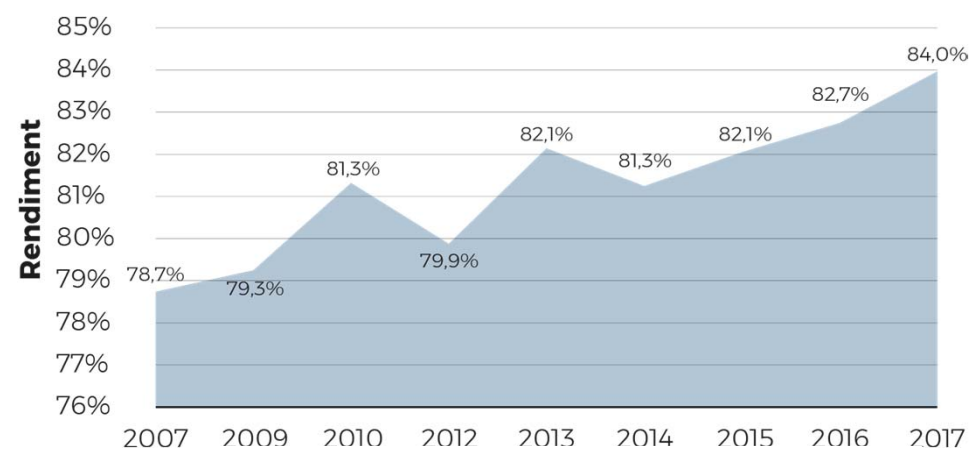
DIAGNOSI
DEMANDES
AIGUA NO REGISTRADA

Aigua no registrada: diferència entre el volum d'aigua lliurat a la xarxa i el volum d'aigua consumit autoritzat i registrat.

$$\text{Aigua lliurada a la xarxa (ETAPs)} = \text{Consums no autoritzats} + \text{Consums no facturats ni mesurats} + \text{Pèrdues reals} + \text{Volum subministrat}$$

Aigua no registrada 16% (10 - 40%)

Evolució del rendiment global de l'àrea metropolitana ponderat en funció del volum total subministrat per cada sistema.

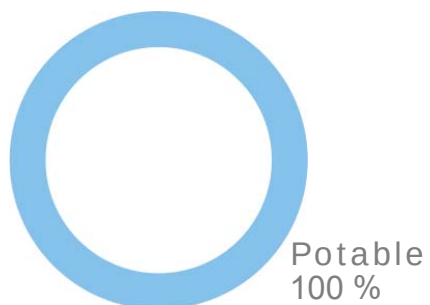

DIAGNOSI
DEMANDES

Distribució actual per usos i QUALITATS SERVIDES

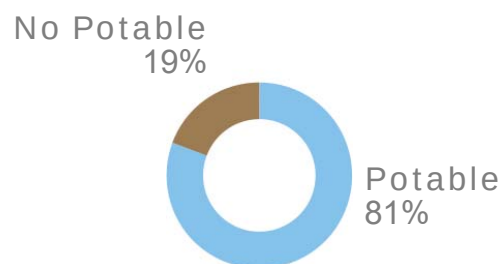
Domèstica

126 hm³

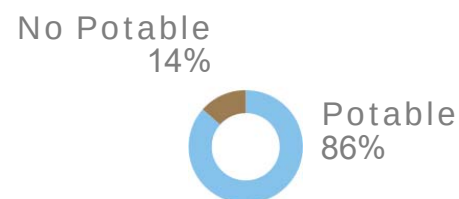
No domèstica

57 hm³

Municipal

13 hm³

Recreativa

0,6 hm³

No potable
100%

Agrícola

44 hm³

No potable
100 %

ANR

36 hm³

Potable
100 %

Rebuig

17 hm³

No potable
100 %

Ambiental

102 hm³

No Potable
100 %

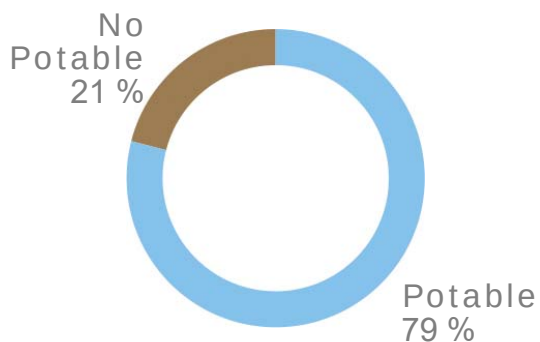

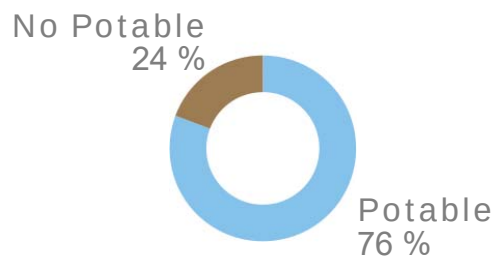
DIAGNOSI
DEMANDES

Distribució actual per usos i QUALITATS POTENCIALMENT DEMANDADES

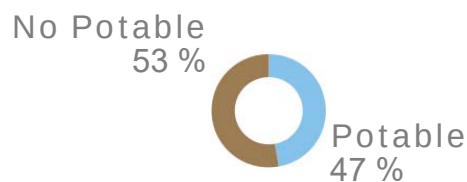
Domèstica
126 hm³

No domèstica
57 hm³

Municipal
13 hm³

Recreativa
0,6 hm³

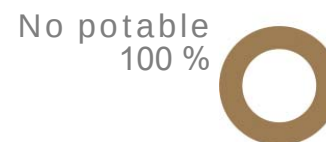
Agrícola
44 hm³

ANR
36 hm³

Rebuig
17 hm³

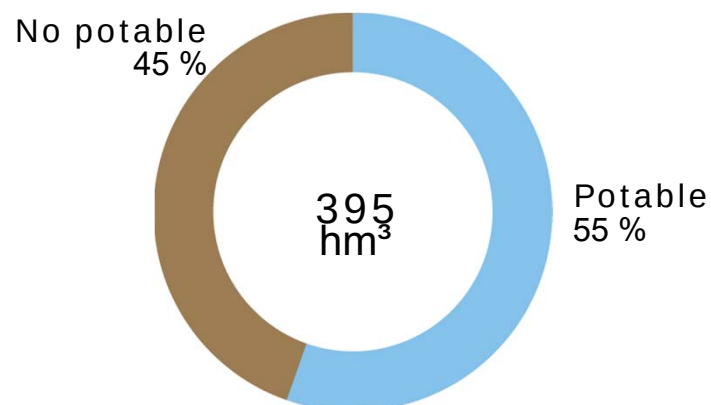
Ambiental
102 hm³

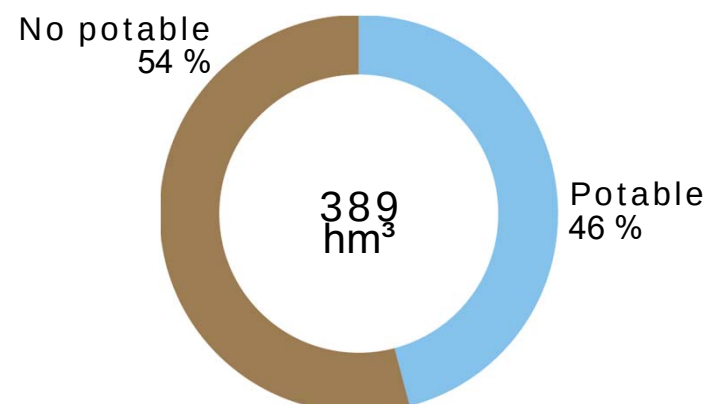

DIAGNOSI
DEMANDES
DISTRIBUCIÓ ACTUAL PER QUALITATS

Tenint en compte
tots els usos

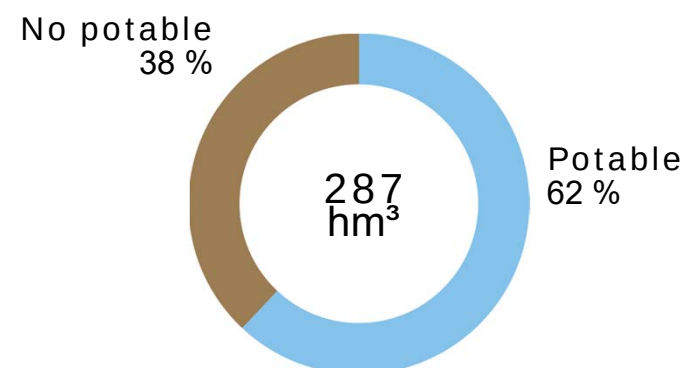
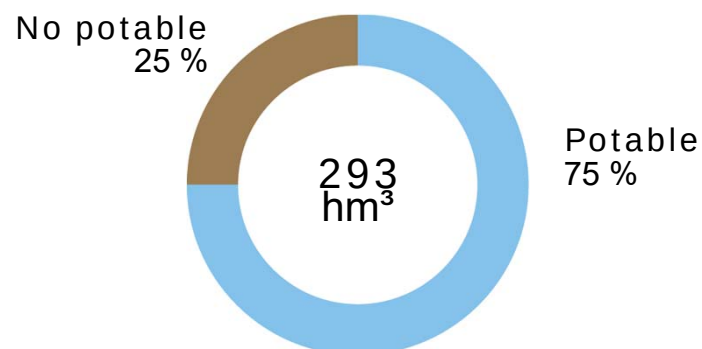

Distribució actual

Distribució potencial

Considerant només
usos consumptius

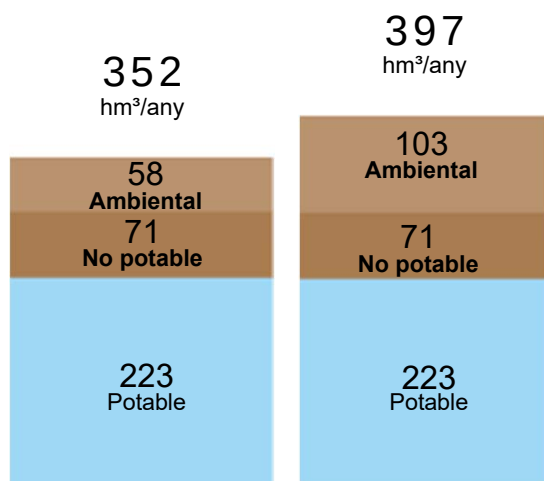

DIAGNOSI
DEMANDES
EVOLUCIÓ PREVISTA

Demandes
actuals

Sequera

Normalitat

En normalitat cabals de manteniment del PGDCFC als del PSCM

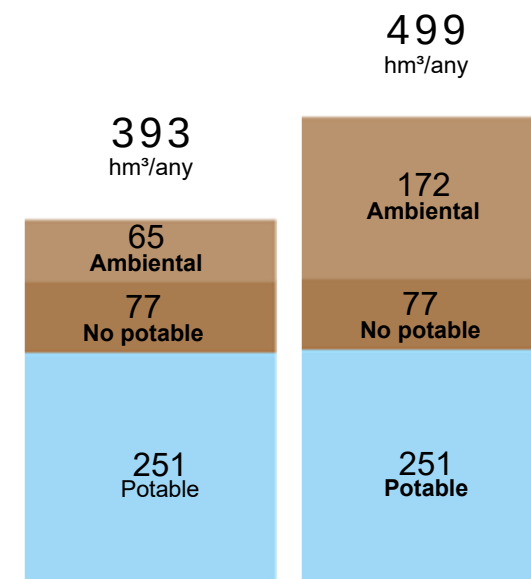
Increment demanda agrícola per efecte CC

Desenvolupament dels sectors urbanístics de la MPGM

Demandes
futures
(2050)

Sequera

Normalitat

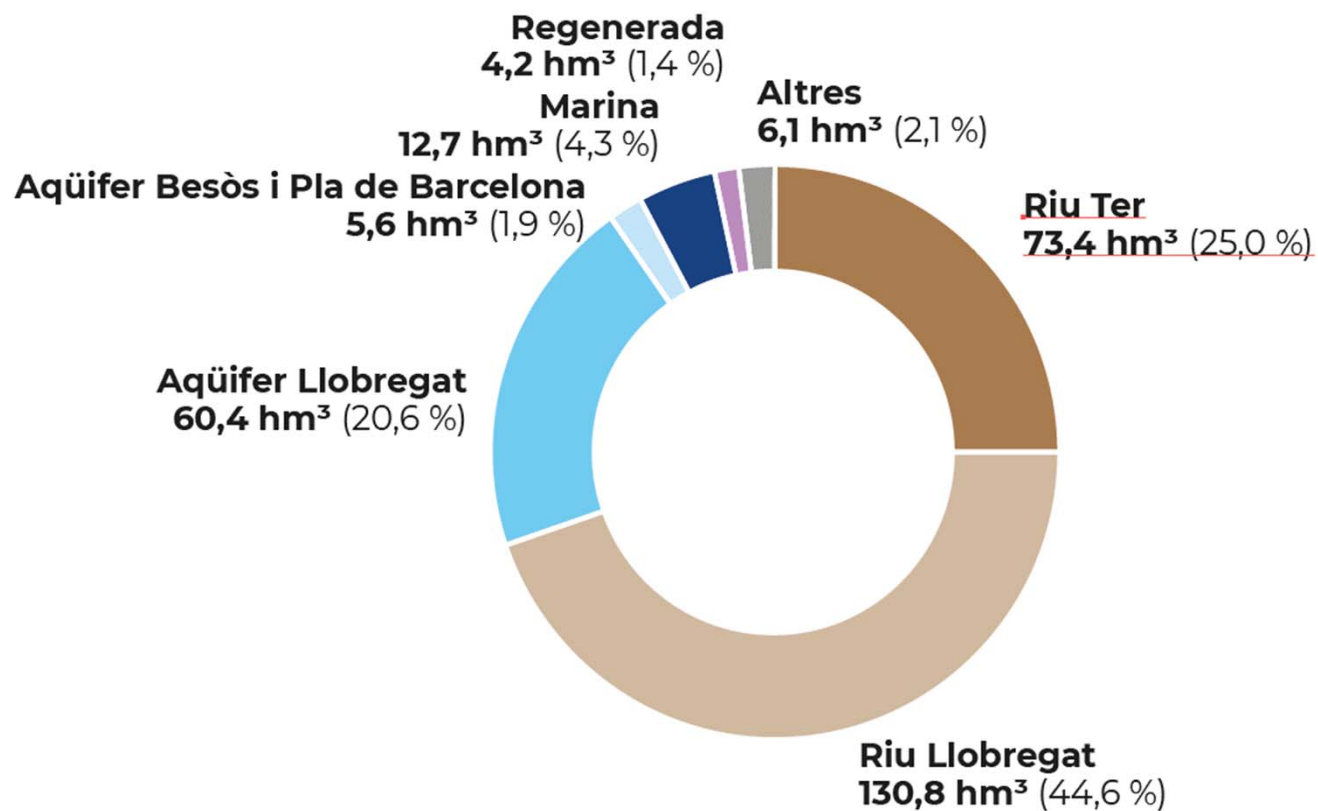

D'on prove aquesta
aigua?

DIAGNOSI
RECURSOS
PER A USOS CONSUMPTIUS

Aigua superficial

Aigua subterrània

Aigua marina

Aigua regenerada

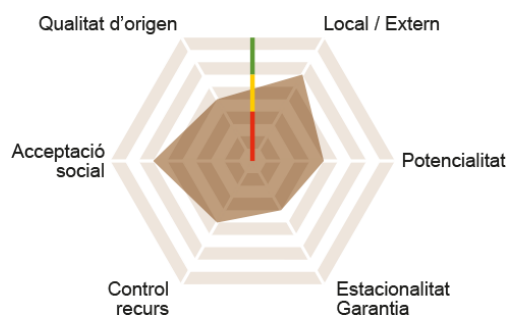
DIAGNOSI
RECURSOS
CARACTERITZACIÓ QUALITATIVA

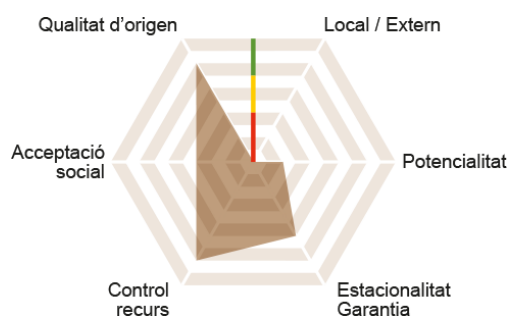
PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA

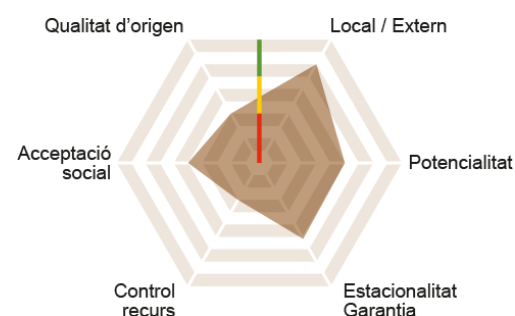
Riu Llobregat

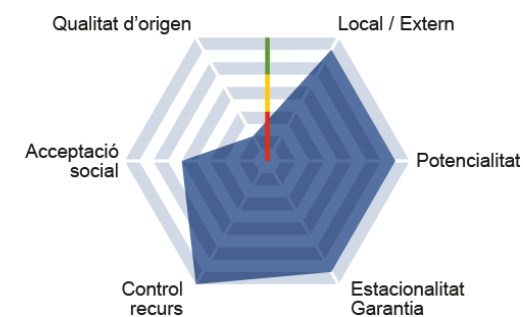
Riu Ter

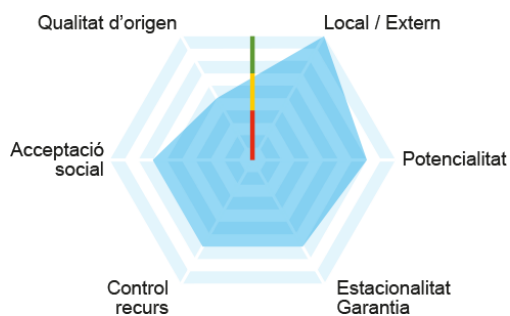
Riu Besòs

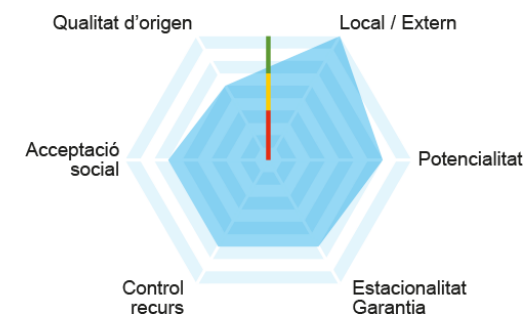
Aigua marina

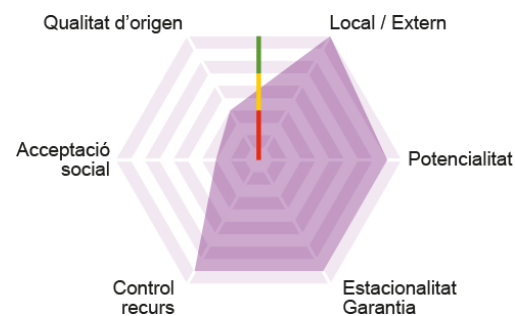
Aqüífer Llobregat

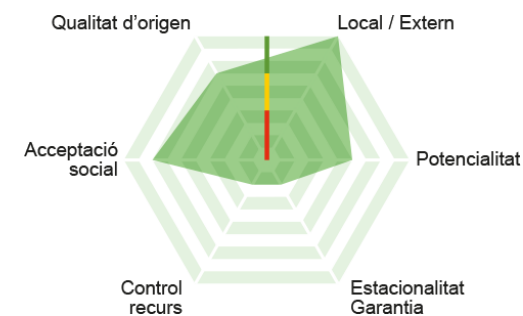
Aqüífer Besòs

Aigua regenerada

Aigua de Pluja

DIAGNOSI
RECURSOS
CARACTERITZACIÓ QUANTITATIVA. ANY NORMAL

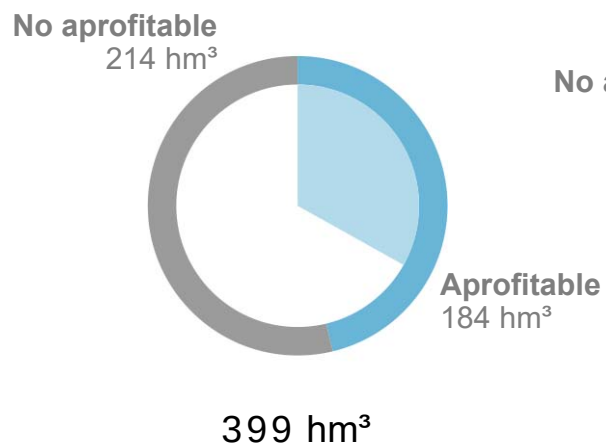

PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA

Capacitat màxima potabilitzable

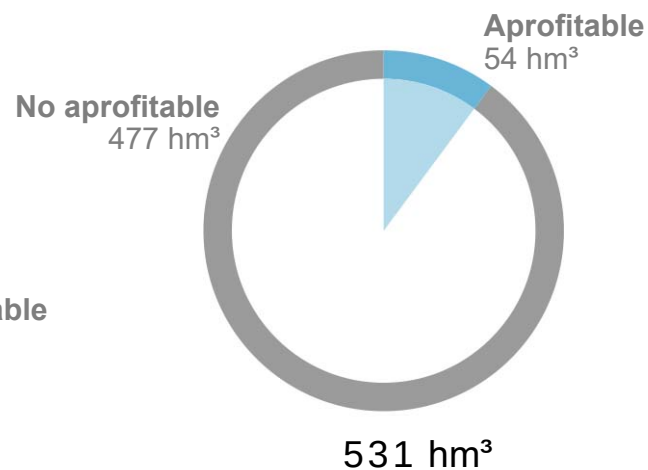
Riu Llobregat

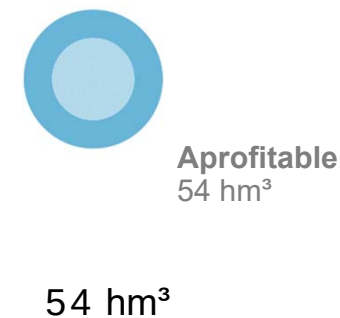
Riu Besòs

Riu Ter

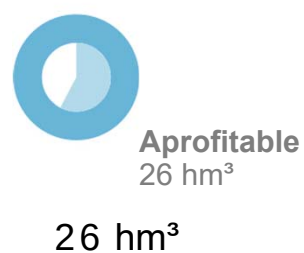
Aigua marina

Aqüífer Llobregat

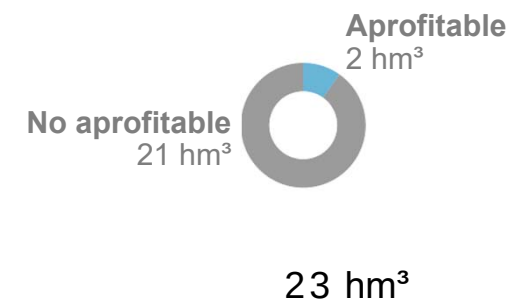
Aqüífer Besòs

Aigua regenerada

Aigua de Pluja

DIAGNOSI
RECURSOS

CARACTERITZACIÓ QUANTITATIVA. **ANY DE SEQUERA**

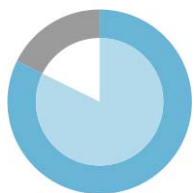
PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA

Capacitat màxima potabilitzable

Riu Llobregat

No aprofitable
27 hm³

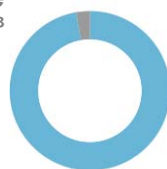
Aprofitable
124 hm³

151 hm³

Riu Besòs

No aprofitable
3 hm³

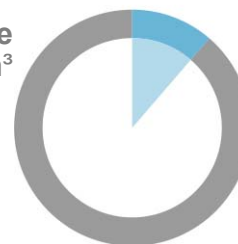
Aprofitable
95 hm³

98 hm³

Riu Ter

No aprofitable
233 hm³

Aprofitable
30 hm³

263 hm³

Aigua marina

Aprofitable
54 hm³

54 hm³

Aqüífer Llobregat

Aprofitable
43 hm³

43 hm³

Aqüífer Besòs

Aprofitable
26 hm³

26 hm³

Aigua regenerada

Aprofitable
87 hm³

87 hm³

Aigua de Pluja

Aprofitable
2 hm³

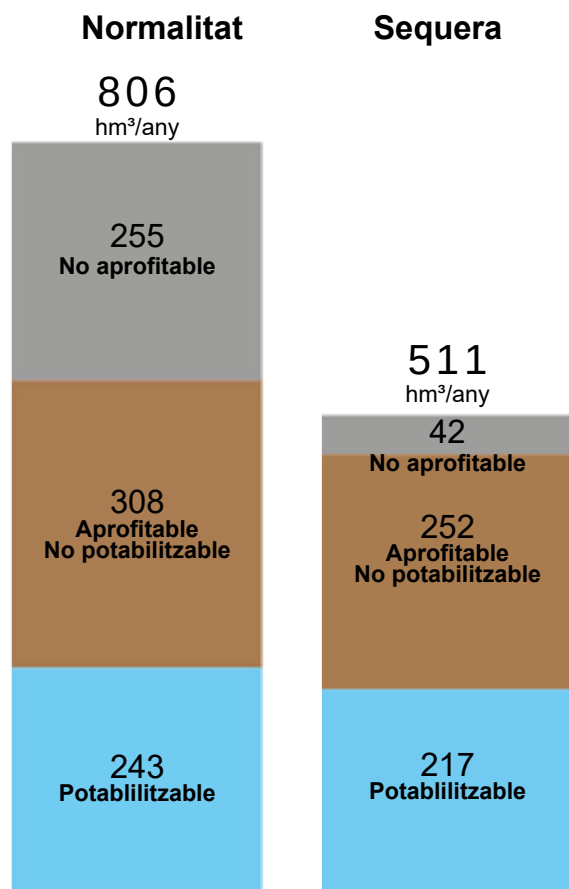
No aprofitable
10 hm³

12 hm³

DIAGNOSI
RECURSOS
EVOLUCIÓ PREVISTA

Situació actual

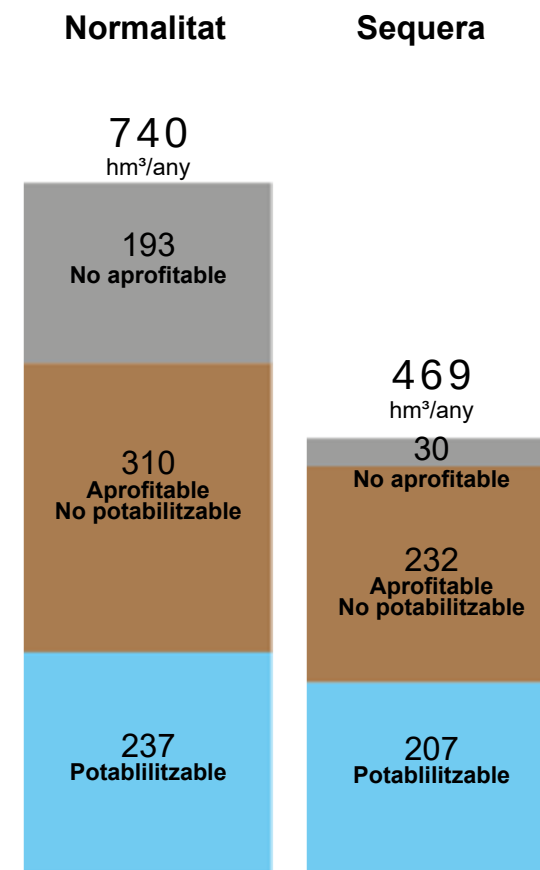

Reducció del recurs superficial en un 12%

Metrobs

Reducció del recurs subterrani en un 9%

Situació futura (2050)

Quines relacions establím
entre les demandes i els
recursos?

DIAGNOSI

RELACIONS RECURSOS I DEMANDES

ESQUEMA DE RELACIONS

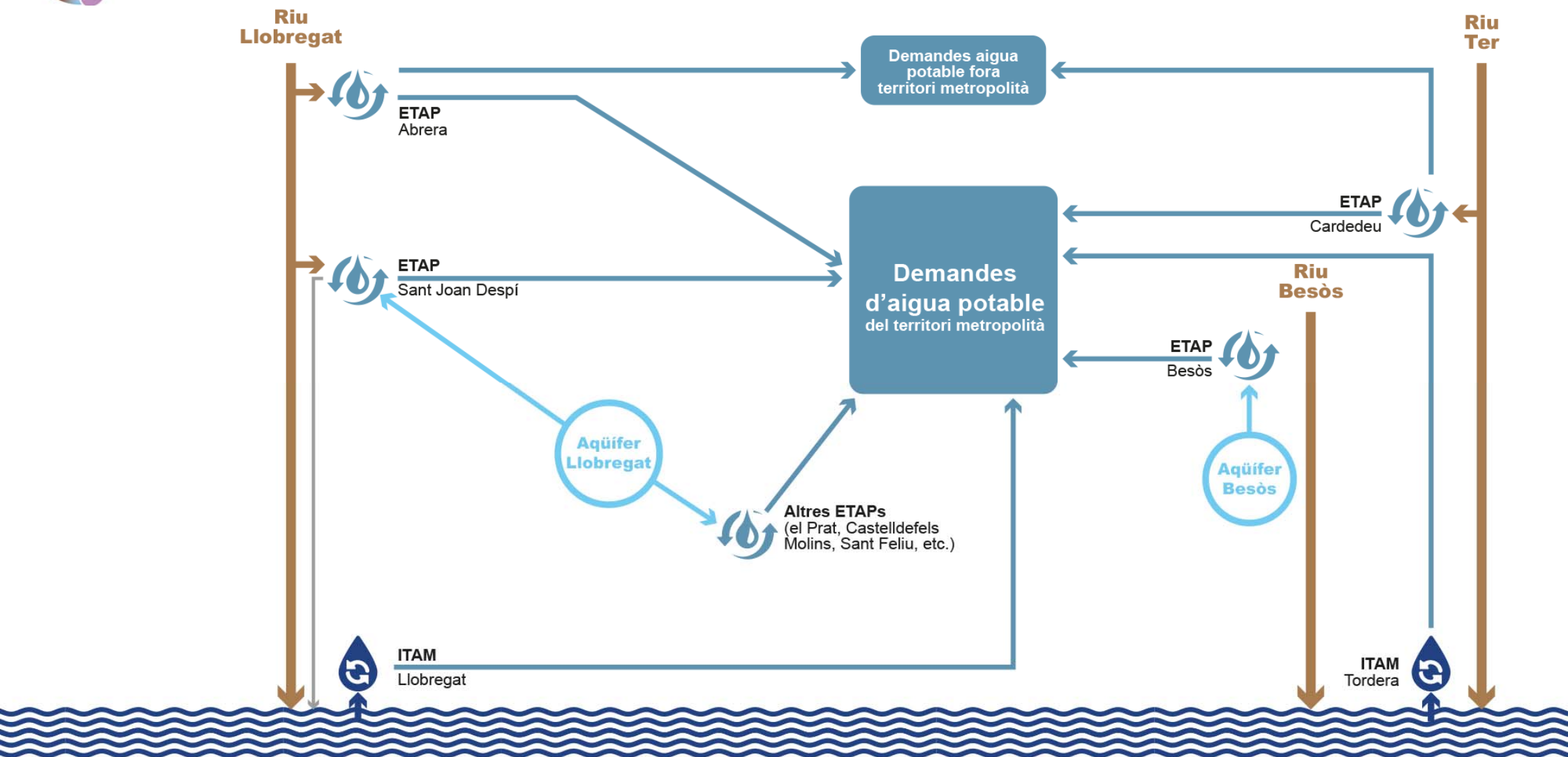
PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC
DEL CICLE INTEGRAL
DE L'AIGUA

Demandes aigua
potable fora
territori metropolità

Demandes
d'aigua potable
del territori metropolità

DIAGNOSI
RELACIONS RECURSOS I DEMANDES
ESQUEMA DE RELACIONS

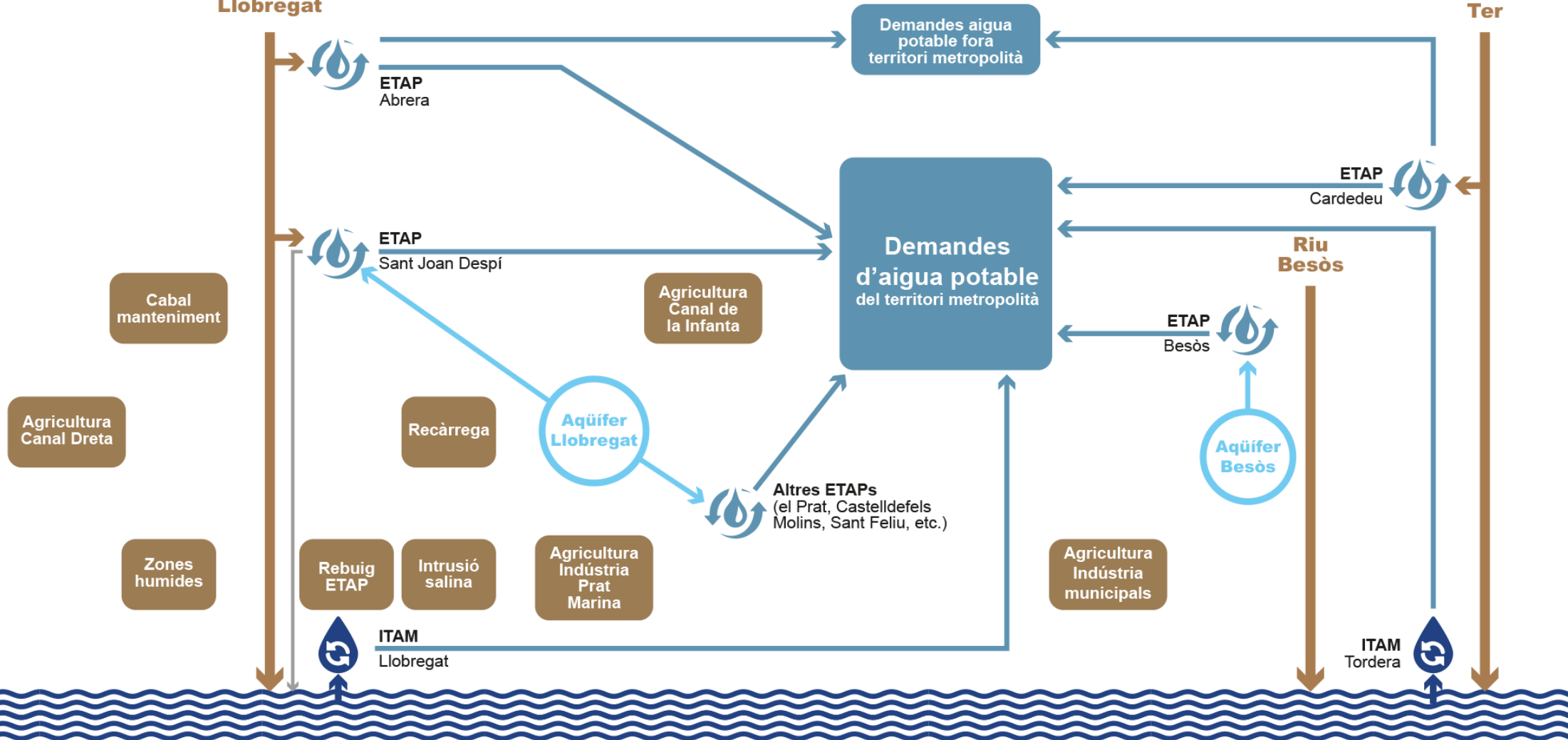

DIAGNOSI
RELACIONS RECURSOS I DEMANDES
ESQUEMA DE RELACIONS

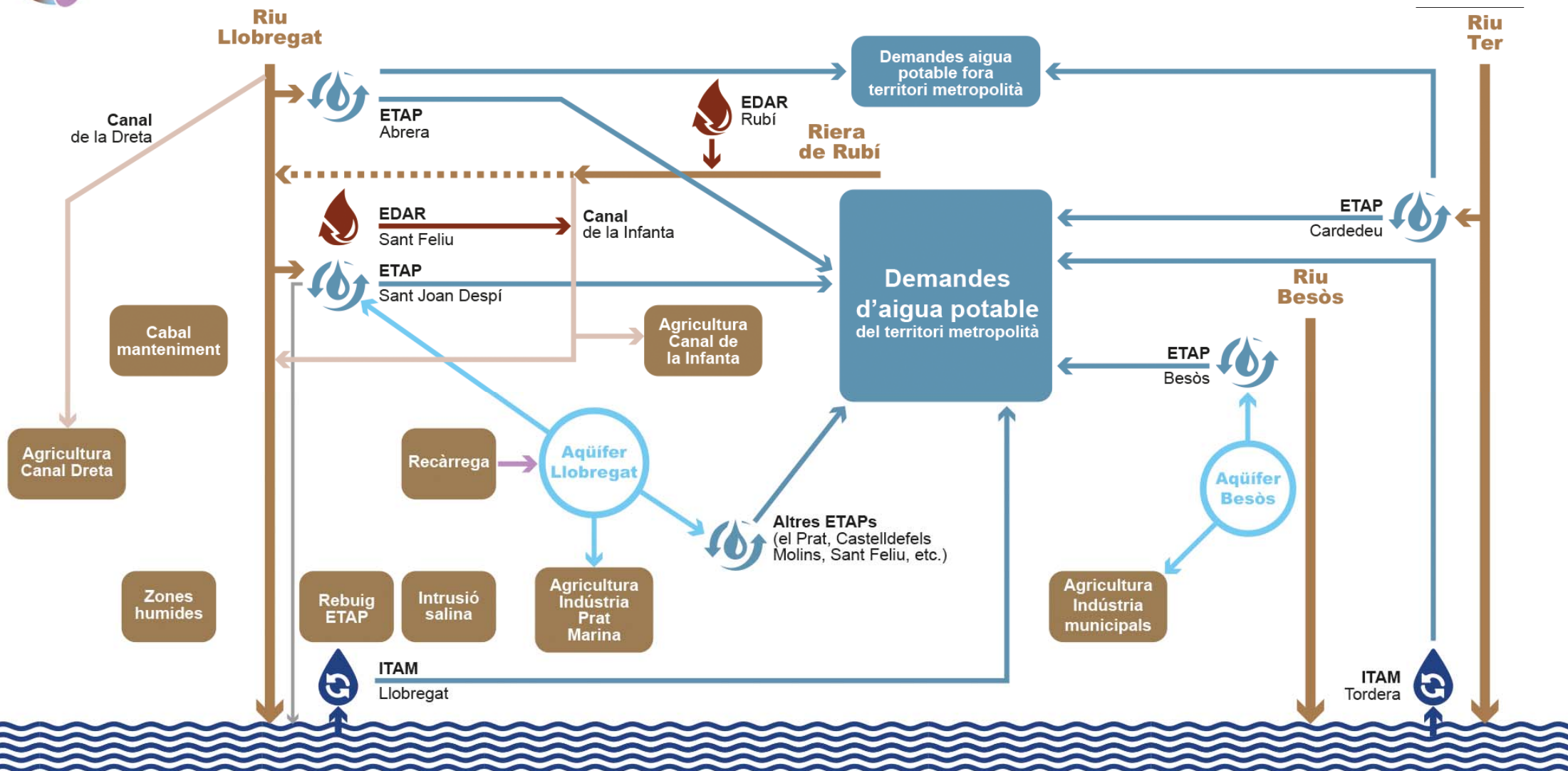
Riu Llobregat

Riu Ter

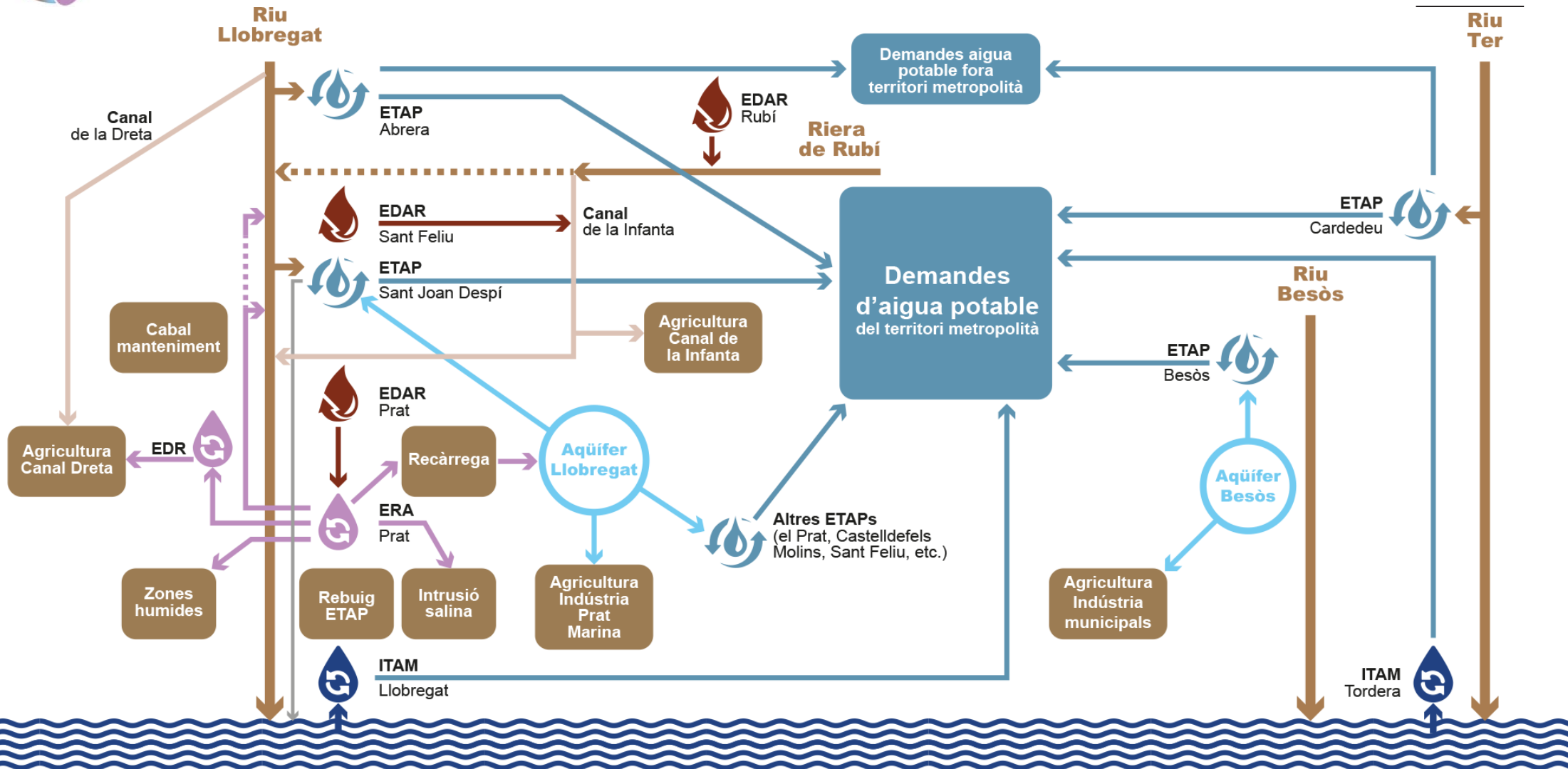

DIAGNOSI
RELACIONS RECURSOS I DEMANDES
ESQUEMA DE RELACIONS

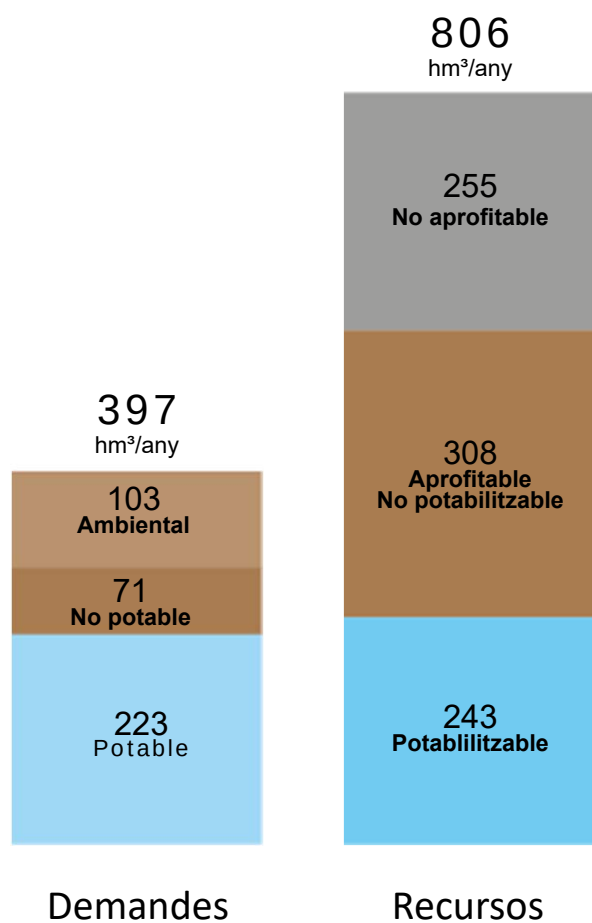
DIAGNOSI
RELACIONS RECURSOS I DEMANDES
ESQUEMA DE RELACIONS

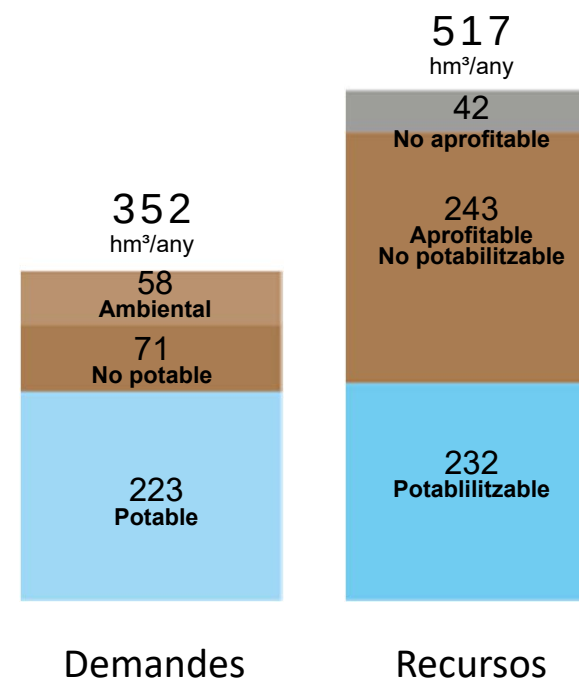

DIAGNOSI
RECURSOS
RELACIONS AMB LES DEMANDES. **SITUACIÓ ACTUAL**

Normalitat

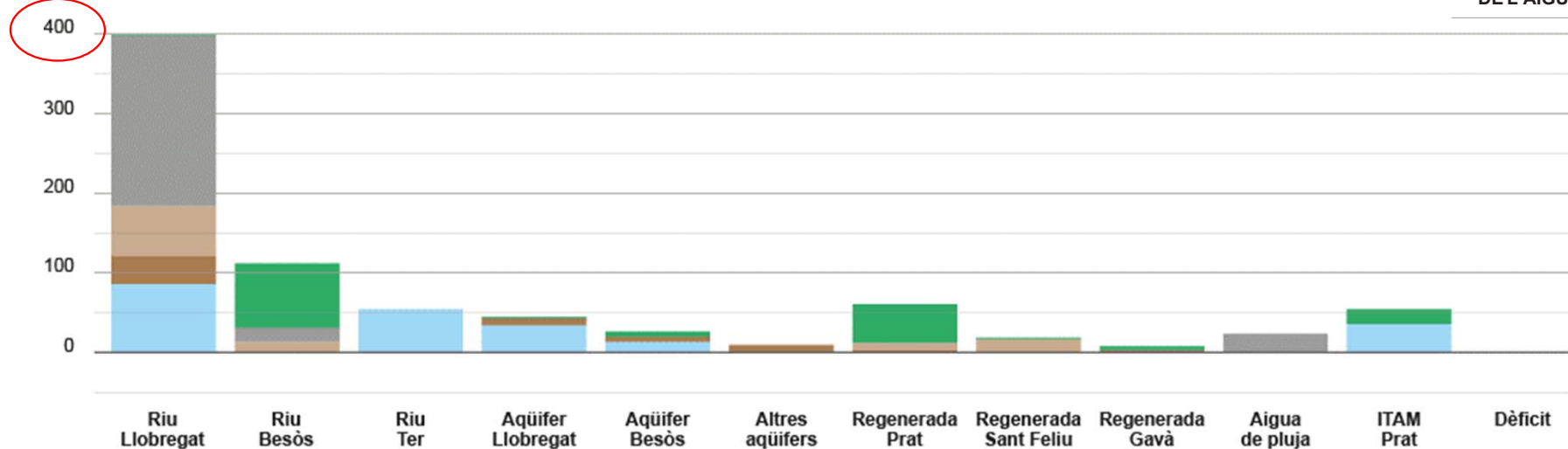
Sequera

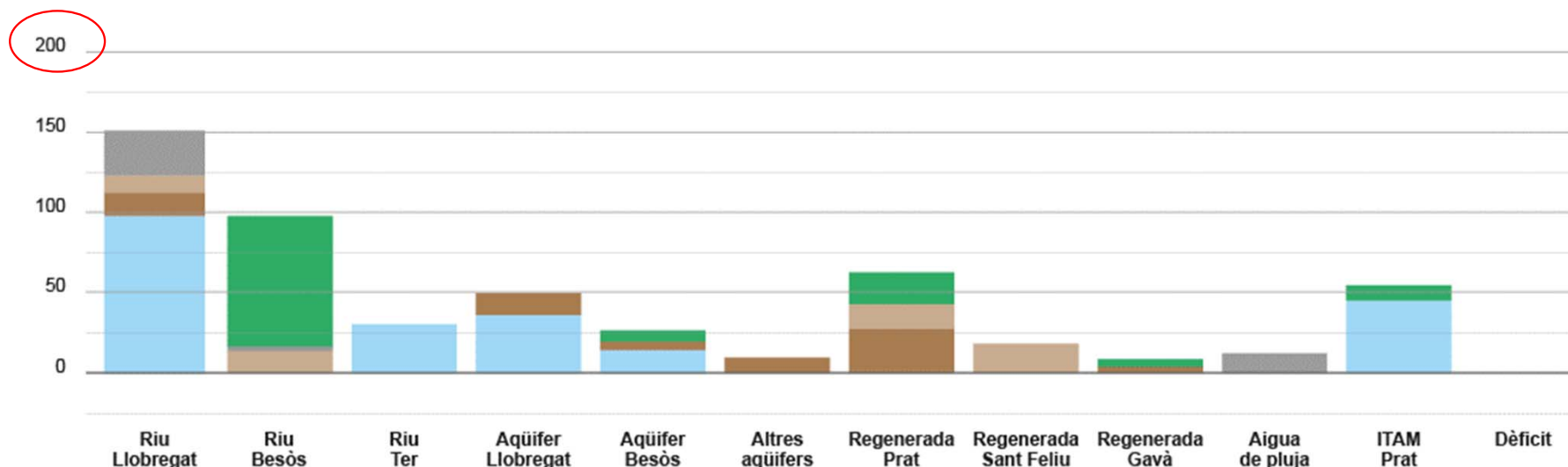
DIAGNOSI
RECURSOS
RELACIONS AMB LES DEMANDES. **SITUACIÓ ACTUAL**

Any normal

Any sequera

- Excedent
- No aprofitable
- Demandes ambientals
- Demandes No Potable
- Demandes potable
- Dèficit d'aigua potable
- Dèficit d'aigua no potable

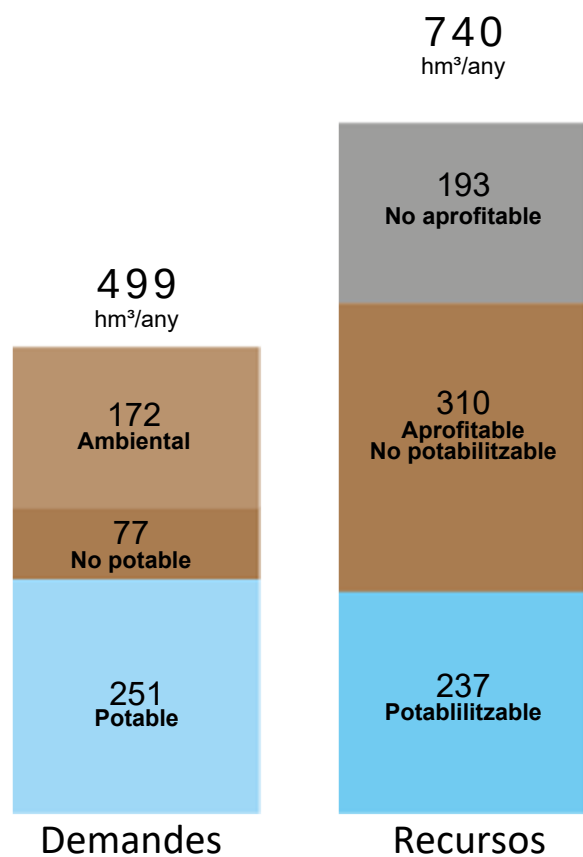

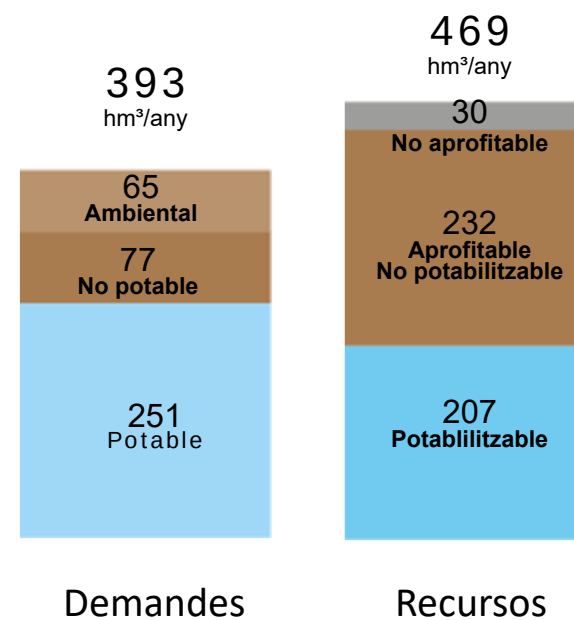
DIAGNOSI
RECURSOS

RELACIONS AMB LES DEMANDES. **SITUACIÓ FUTURA**

Normalitat

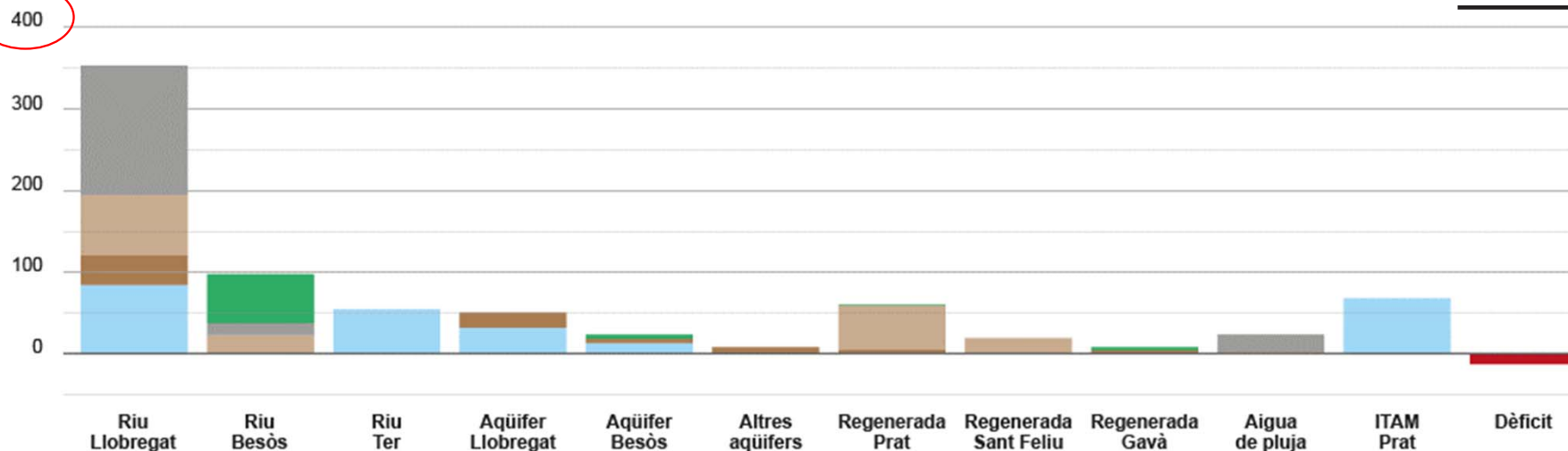
Sequera

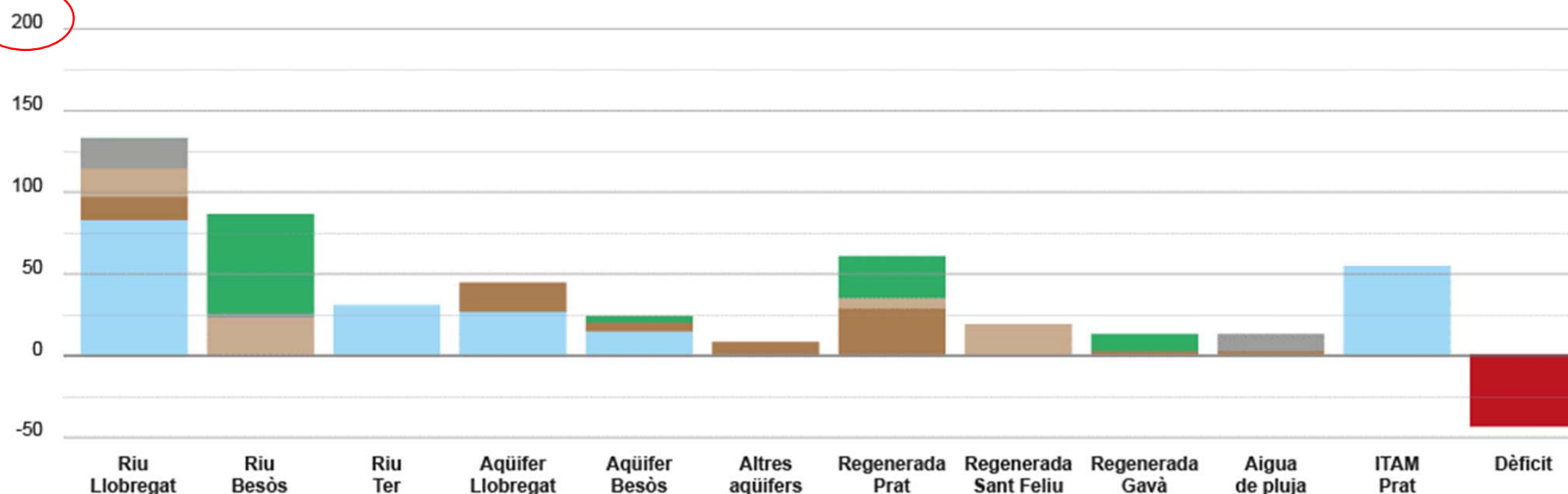
DIAGNOSI
RECURSOS
RELACIONS AMB LES DEMANDES. **SITUACIÓ FUTURA**

Any normal

Any sequera

- Excedent
- No aprofitable
- Demandes ambientals
- Demandes No Potable
- Demandes potable
- Dèficit d'aigua potable
- Dèficit d'aigua no potable

A large, abstract graphic on the left side of the page, consisting of several overlapping, curved, blue and purple shapes that resemble stylized water droplets or waves.

Quins són els principals
reptes de futur?

PRINCIPALS REPTES

GARANTIA D'ABASTAMENT

1. Ajustar i reduir la demanda d'aigua.
2. Alliberar recursos per a la producció d'aigua potable.
3. Ajustar la qualitat de l'aigua servida en funció de la qualitat de l'aigua demandada.
4. Buscar noves fonts de subministrament o reequilibrar les fonts actuals.
5. Augmentar la conscienciació social i sectorial per a potenciar la reutilització.
6. Potenciar l'ús de l'aigua regenerada per alliberar recursos convencionals.
7. Millorar la qualitat en origen de l'aigua del riu Llobregat i Besòs.
8. Millorar la gestió i les infraestructures per aprofitar millor els recursos disponibles.
9. Reduir el percentatge d'aigua no registrada. Millorar el comptatge i tenir coneixement del rendiment hidràulic.
10. Disposar d'una base de dades única i actualitzada per a millorar la gestió del cicle integral de l'aigua.
11. Reduir i optimitzar les despeses energètiques del cicle integral de l'aigua metropolità.
12. Considerar els beneficis ambientals dins els criteris de prioritització d'accions per a la millora del cicle integral de l'aigua.

PLA DIRECTOR ESTRATÈGIC DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGUA

PRIMERA SESSIÓ DE PARTICIPACIÓ I DEBAT

GARANTIA D'ABASTAMENT

29 de juny de 2021

